

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การพัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1

Development of a Thai Language Instructional System Using Electronic
Media as the Main Media for Prathom Suksa VI Students under the Office of
Lop Buri Primary Education Service Area 1

กุลธิดา คำพานิชย์ (kulthida khampanich) * วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (Wasana Taweekulasap) **

ศันสนีย์ สังสรรค์อนันต์ (Sunsanee Sungsunanun) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ (1) ผู้บริหาร จำนวน 182 คน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 202 คนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 353 คน รวมทั้งสิ้น 738 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 6 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และ (3) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน แบบระดมความคิดเห็นในการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินคุณภาพระบบการเรียนการสอนสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า (1) ครูผู้สอน ผู้บริหาร และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักอยู่ในระดับมากที่สุด (2) การระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักที่พัฒนาขึ้นมีความชัดเจนและเป็นไปได้ (3) ระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ขั้นที่ 2 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ขั้นที่ 3 ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม ขั้นที่ 4 จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ขั้นที่ 5 ถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ และขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนการสอน และ (4) ระบบการเรียนการสอนดังกล่าวได้รับการประเมินและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีคุณภาพในระดับดี และสามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ ระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประถมศึกษา

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

**รองศาสตราจารย์ประจำแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

***อาจารย์ประจำแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purpose of this research was to develop a Thai language instructional system using electronic media as the main media for Prathom Suksa VI students under the Office of Lop Buri Educational Service Area 1.

The research sample consisted of (1) a group totaling 738 teachers administrators and students classified into 182 administrators 202 teachers and 353 Prathom Suksa VI students, obtained by simple random sampling; (2) a group of six educational technology experts and two Thai language experts; and (3) a group of three experts. The employed research instruments comprised questionnaires on the needs of administrators teachers and students, a form for brainstorming group discussion, and a quality assessment form Data were analyzed using the percentage and content analysis.

The research findings; it was found that (1) the administrators teachers s and Prathom Suksa VI students had the needs at the highest level for Thai language instructional system using electronic media as the main media; (2) the experts, it was found that the developed Thai language instructional system using electronic media as the main media was clearly specified and feasible; (3) the developed Thai language instructional system using electronic media as the main media comprised the following seven steps, namely, the first step: the survey of problems and needs concerning Thai language course ; the second step: the development of curriculum and instruction; the third step: the production of electronic media and supplementary media; the fourth step: the arrangement of learning environment; the fifth step: the imparting of contents and experience; the sixth step: the evaluation of instruction; and the seventh step: the quality assurance of instruction; and (4) the developed instructional system was evaluated and certified by experts as having good quality and being feasible for implementation.

Keywords: Thai language instructional system, Electronic media, Prathom Suksa student

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

**รองศาสตราจารย์ประจำแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

***อาจารย์ประจำแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

บทนำ

ในยุคปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามต้องการ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และไม่ว่าจะทำการศึกษาศาสนสถานใด การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะยังคงมีเนื้อหาเหมือนกันและมีคุณภาพเท่าเทียมกัน และสามารถวัดผลการเรียนรู้อย่างรวดเร็วได้ (กิดานันท์ มลิทอง, 2547) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการจัดทำโครงการการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน เพื่อเร่งรัดพัฒนาความร่วมมือในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน ผู้เรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ระบบการเรียนการสอนมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการสอน จึงจำเป็นต้องมีองค์ประกอบและขั้นตอนการสอน (วาสนา ทวีกุลทรัพย์, 2548:25)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ เทคนิค การสอน และรูปแบบการสอน สื่อการสอน หรือระบบการเรียนที่มุ่งให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ ทำความเข้าใจ และฝึกทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล และการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 ซึ่งได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน (หมวด 2 มาตรา 10) คือ จะต้องยึดว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเข้ามาช่วยพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ มีความสามารถ ใช้เทคโนโลยีเหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้ผู้เรียนมีสิทธิ์ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่เขาทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต(คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 คือ (1) ในด้านวิธีการสอนครูใช้วิธีการสอนแบบยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง มีการบรรยายโดยใช้สื่อประกอบการบรรยาย และ (2) การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่าในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 คือ (1) การสอนแบบบรรยายทำให้นักเรียนมีผลการเรียนในระดับปานกลางและอ่อน ไม่สามารถพัฒนาตนเองได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการใช้ทักษะทางภาษาไทย ในการอ่านและการฟัง (2) การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้นักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเอง แต่กระบวนการเรียนการสอนยังขาดความชัดเจน มักพบว่านักเรียนจะมีผลการเรียนในวิชาภาษาไทยอ่อน นักเรียนมีความต้องการเรียนโดยอิสระ แต่ครูผู้สอนยังขาดการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนในด้าน ผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และขาดขั้นตอนการเรียนการสอนทั้งครูและนักเรียนที่ชัดเจน เพื่อให้ครูสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าของบทเรียนและประสิทธิภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักเพื่อให้ได้ระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ที่มีประสิทธิภาพ สนองต่อวัตถุประสงค์ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น โดยมีการศึกษาความต้องการ ระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบและรับรองระบบการเรียนการสอนจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาใช้สำหรับการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 183 คน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 202 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3,500 คน เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาจำนวน 6 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อระดมความเห็น จำนวน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเพื่อประเมินระบบการเรียนการสอน จำนวน 3 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 353คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (2) เครื่องมือวิจัยที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามความต้องการระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก มีจำนวน 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ฉบับที่ 2 สำหรับครู และ ฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน ทั้ง 3 ฉบับ มีจำนวน 4 ตอน กล่าวคือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตอนที่ 3 ความต้องการระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ 2) แบบระดมความคิดเห็นในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับร่างระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ประกอบด้วย บทนำ การวิเคราะห์ระบบ การสังเคราะห์ระบบ แบบจำลองระบบ แบบทดสอบระบบ เงื่อนไข การเตรียมการ และการนำไปใช้ 3) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการเรียนการสอน สื่ออิเล็กทรอนิกส์และการเรียนการสอนภาษาไทย ขั้นที่ 2 ศึกษาความต้องการของผู้บริหาร ครู และนักเรียน เกี่ยวกับขั้นตอนการเรียนการสอนโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ขั้นที่ 3 ขอร่างระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ขั้นที่ 4 ระดมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับร่างระบบการเรียนการสอนดังกล่าว ขั้นที่ 5 พัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ขั้นที่ 6 ตรวจสอบและรับรองระบบการเรียนการสอนดังกล่าว และ 4) แบบประเมินคุณภาพระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือวิจัยที่ใช้ทั้ง 4 ประเภทได้ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ (3) การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยความต้องการของผู้บริหาร ครู และ นักเรียน เกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก

1.1 ผลการวิจัยข้อมูลทั่วไป พบว่า (1) ผู้บริหารเป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 46-50 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท ประสบการณ์ด้านการบริหารมากกว่า 10 ปีขึ้นไป (2) ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 46-50 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 10 ปี และ (3) นักเรียนเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 9-11 ปี นอกจากนี้ ผู้บริหาร ครู มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.2 ผลการวิจัยสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ที่ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีความคิดเห็นเหมือนกัน คือ (1) ประเภทของสื่อการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมากที่สุด คือ ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ (2) การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (3) วิธีการเรียนการสอนที่ใช้ในวิชาภาษาไทย คือ การสอนแบบบรรยาย (4) การวัดและประเมินผลการเรียน มีการวัดและประเมินผล ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน (5) ปัญหาของด้านการสอนวิชาภาษาไทยในปัจจุบัน คือ ครูผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมการสอน เนื่องจากภาระงานอื่น ๆ มากเกินไป (6) ปัญหาของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาไทย คือ นักเรียนเขียนหนังสือไม่ถูกต้อง (7) ปัญหาการใช้สื่อการสอนในวิชาภาษาไทย คือ สื่อการสอนไม่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน และ (8) ปัญหาของสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ปัญหาขนาดของห้องเรียนมีความคับแคบ

1.3 ผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก

1.3.1 ผู้บริหาร และครู มีความคิดเห็นเหมือนกันในระดับมาก คือ (1) มีความต้องการระบบการเรียนการสอน เพราะช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีขั้นตอน (2) ขั้นตอนของระบบการเรียนการสอน พบว่า ต้องการทั้ง 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สำรวจปัญหาและความต้องการการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ขั้นที่ 2 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ขั้นที่ 3 ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม ขั้นที่ 4 จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ขั้นที่ 5 ถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ และขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนการสอน (3) ขั้นที่ 1 สำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอน ควรดำเนินการ ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการระบบการเรียนการสอน สร้างแบบสอบถามปัญหาและความต้องการ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล (4) ขั้นที่ 2 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ควรดำเนินการ กำหนดกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน กำหนดกลุ่มบุคคลผู้ทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตร ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน กำหนดโครงสร้างหลักสูตร ประเมินผลหลักสูตร และนำหลักสูตรไปใช้ (5) ขั้นที่ 3 ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม ควรดำเนินการ ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาสาระ วิเคราะห์และออกแบบเนื้อหาสาระ เตรียมบุคลากรในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม ออกแบบและผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม และ ทดสอบประสิทธิภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม (6) ขั้นที่ 4 จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของระบบการเรียนการสอน ควรดำเนินการ กำหนดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนทางกายภาพ กำหนดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนทางกายภาพ กำหนดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนทางสังคมภาพ (7) ขั้นที่ 5 ถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ควรดำเนินการ เตรียมความพร้อมของผู้เรียน ผู้สอน นำเข้าสู่บทเรียน ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน สรุปบทเรียน และทดสอบหลังเรียน (8) ขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนการสอน ควรดำเนินการ ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดจากหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์สำหรับประเมิน กำหนดเครื่องมือวัดและประเมินผล ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สรุปผลการประเมินและรายงานผลการประเมินต่อผู้บริหาร

1.3.2 นักเรียนมีความคิดเห็นเหมือนกันในระดับมาก คือ (1) มีความต้องการระบบการเรียนการสอน เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา (2) ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมกับการจัดระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (3) สารวิชาภาษาไทยที่เหมาะสมต่อการจัดระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย คือ วรรณคดีและวรรณกรรม (4) สื่อเสริมที่ควรมีในระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการบรรยาย (5) การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก คือ ด้านกายภาพ จิตภาพ และสังคมภาพ (6) กิจกรรมการเรียนในระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก คือ ศึกษาบทเรียน

2. ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก มีดังนี้

ตอนที่ 1 บทนำ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า มีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ในทั้ง 3 ประเด็น คือ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระบบการเรียนการสอนมีดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า มีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ในเรื่อง รายละเอียดในการวิเคราะห์องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 การสังเคราะห์ แบบจำลองระบบ และการทดสอบระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า มีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้

ตอนที่ 4 เงื่อนไข การเตรียมการ และการนำระบบไปใช้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า มีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงในเรื่อง (1) เพิ่มเดิมวัสดุและเครื่องมือที่จำเป็นในการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ (2) ควรมีการเตรียมการและตรวจสอบฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ก่อนการใช้ระบบการเรียนการสอนว่ามีความพร้อมเพียงพอหรือไม่

โดยรวม ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าร่างระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักอยู่ในระดับดี และเห็นว่าระบบดังกล่าวมีความสมบูรณ์ มีความชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

3. ผลการวิจัยระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก มี 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1.0 สำรวจปัญหาและความต้องการการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ขั้นที่ 2.0 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ขั้นที่ 3.0 ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม ขั้นที่ 4.0 จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ขั้นที่ 5.0 ถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ และขั้นที่ 6.0 ประเมินผลการเรียนการสอน

4. ผลการวิจัยการประเมินรับรองระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน มีความเห็นว่าระบบมีความเหมาะสม นำไปใช้ได้ และอยู่ในระดับดี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความต้องการระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 97.3 ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในปัจจุบัน ไม่มีระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ชัดเจน ครูผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมการสอนเนื่องจากภาระงานอื่นๆมากเกินไป ผู้บริหารและครูจึงต้องการระบบนี้เนื่องจากมีขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน เพราะครูไม่ต้องเตรียมการสอนทุกครั้ง ส่วนนักเรียนต้องการระบบนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน มีความสะดวกในการใช้ ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินในการเรียน จึงมีความต้องการระบบนี้

2. ระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาจากการศึกษาหลักการ และทฤษฎีการจัดระบบการเรียนการสอน และจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนการสอนในปัจจุบัน คือ

ขั้นที่ 1 สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ผู้บริหาร และครูผู้สอน รวมทั้งนักเรียนเห็นด้วยร้อยละ 74.2 ขึ้นไป และผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าสามารถเป็นไปได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาระบบการเรียนการสอนนั้น หากไม่ทราบถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงแล้ว จะทำให้ไม่ทราบว่าระบบที่พัฒนาขึ้นจะตอบสนองกับความต้องการของผู้ใช้ระบบ และป้องกันจุดอ่อนของการเรียนการสอนได้อย่างไร จึงกำหนดขั้นการสำรวจปัญหาและความต้องการการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยไว้เป็นขั้นที่ 1 ในประเด็นนี้สอดคล้องกับการวิจัยของชัยนาม ฤทธิ์รักษ์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และอานันท์ปกา ฉลาดเอื้อ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ได้กำหนดขั้นตอนการสำรวจปัญหาและความต้องการอยู่ในขั้นตอนแรก

ในการพัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นที่ 2 คือ พัฒนาหลักสูตร จากการศึกษาความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน มีความเห็นด้วยร้อยละ 64 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าจะเด่นและเป็นไปได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบสำคัญ คือ หลักสูตรที่ใช้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้กับผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ในการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และอื่นๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ข้อดีของการพัฒนาหลักสูตรคือ ช่วยให้เป้าหมายการเรียนการสอนและการวัดผลในแต่ละระดับชั้นชัดเจน สะดวกต่อการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนได้มีเวลาเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับธรรมชาติและจุดเน้นของโรงเรียน และช่วยให้การตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนทุกระดับมีความชัดเจนและสามารถแก้ไขพัฒนาผู้เรียนได้ตรง ซึ่งสอดคล้องกับชัยนาม ฤทธิ์รักษ์(2547) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งกำหนดขั้นตอนที่ 2 เหมือนกัน คือการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 ขึ้นผลสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม เพื่อกำหนดขั้นตอนของการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และกำหนดประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ผู้บริหาร และครู เห็นด้วยในขั้นตอนนี้ ร้อยละ 91 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าจะเด่นและเป็นไปได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เพราะเป็น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

การผลิตสื่อที่ช่วยในการถ่ายทอดความรู้กับผู้เรียนโดยมีการจัดระบบการนำเสนอเนื้อหาโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือช่วย มีขั้นตอนที่ทำให้สามารถออกแบบ และผลิตสื่อเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ในขั้นตอนนี้ สอดคล้องกับชัยนาม ฤทธิ์รักษ์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งนำกระบวนการดังกล่าวมากำหนดในขั้นที่ 3 เหมือนกัน คือ ขั้นที่ 3 ผลิตสื่อการสอน ครอบคลุมการผลิต และการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อ

ขั้นที่ 4 ระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อ คือ จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนเห็นด้วยในขั้นตอนนี้ ร้อยละ 75.0 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าชัดเจนและเป็นไปได้ ทั้งนี้อาจเป็น การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนนั้นมีส่วนสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน จึงต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมให้สนองต่อการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การจัดห้องเรียนให้มีความสะดวกสบาย มีความพร้อมของอุปกรณ์และระบบคอมพิวเตอร์ เนื่องด้วยการเรียนการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการปรับเนื้อหาเดิมสู่รูปแบบใหม่ จำเป็นต้องมีเครื่องมือ อุปกรณ์ และระบบคอมพิวเตอร์ที่พร้อมและสมบูรณ์ ครูผู้สอนต้องมีความรู้และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ตลอดจนแนวคิดต่างๆ เพื่อมาปรุงแต่งสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เป็นที่น่าสนใจ หรือสร้างความสนใจของผู้เรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่อยากเรียนและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งขั้นตอนนี้สอดคล้องกับขั้นตอนการออกแบบระบบการเรียนการสอนของ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2548:35-38) ในขั้นที่ 7 กำหนดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางจิตภาพ และสภาพแวดล้อมทางสังคมภาพ และสอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนเครือข่ายใยแมงมุมของรุจโรจน์ แก้วอุไร (2543) ที่มีการกำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ได้แก่ สถานที่ สื่อการเรียนการสอน และเวลาเช่นกัน

ขั้นที่ 5 ถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ โดยในขั้นตอนนี้ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนเห็นด้วยร้อยละ 94.2 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าชัดเจนและเป็นไปได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขั้นตอนนี้มีความสำคัญในการวางแผน และเตรียมการ ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ผ่านสื่อหลักและสื่อเสริม เพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีการจัดเตรียมเนื้อหาและสาระความรู้ในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำเสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน สอดคล้องกับชัยนาม ฤทธิ์รักษ์(2547) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งเหมือนกันในขั้นตอนที่ 4 ถ่ายทอดเนื้อหา โดยใช้สื่อการสอนที่ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาแล้ว

ขั้นที่ 6 ขึ้นพัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักในขั้นสุดท้าย คือ การประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่สำคัญในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการเป็นตรวจสอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนในผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกทั้งในระยะเวลา ก่อน ระหว่าง หรือหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลง ซึ่งครูสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการสอนของตนให้มีคุณภาพ และเกิดแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยในขั้นนี้ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ 100 ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าชัดเจนและเป็นไปได้ โดยระบบการเรียนดังกล่าว กำหนดให้มีการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ สอดคล้องกับขั้นตอนการออกแบบระบบการเรียนการสอน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

สอนของวาสนา ทวีกุลทรัพย์(2548:35-38) กล่าวว่า เมื่อได้กำหนดองค์ประกอบของการออกแบบการสอนแล้ว ผู้ออกแบบจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการประเมินการเรียนการสอน ต้องกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมิน ขั้นตอนการประเมิน ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน เงื่อนไข และเกณฑ์การประเมิน และสอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนของเคมพ์(1985:11) ในขั้นที่ 9 เตรียมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระบบการเรียนการสอนของ เกลเซอร์(1965:711-809) ที่กำหนดให้มีการประเมินสถานะของผู้เรียนก่อนสอน เป็นการตรวจว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเรียนในสิ่งที่กำลังจะสอนหรือไม่ และขั้นที่ 4 การประเมินผล เป็นขั้นที่ดำเนินการต่อจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายหรือไม่ เพียงใด

3. ระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักที่พัฒนาขึ้นมี 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ขั้นที่ 2 พัฒนาหลักสูตร ขั้นที่ 3 ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม ขั้นที่ 4 จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ขั้นที่ 5 ถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ และขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนการสอน 6 ขั้นตอนมีจุดเด่นที่พัฒนาขึ้นโดยยึดความสำคัญของระบบ ดังที่ ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2553:37-38) ผู้พัฒนาระบบการศึกษา ได้กล่าวถึงความสำคัญของระบบไว้ว่า “การจัดระบบมีความสำคัญในการกำหนดแนวทาง การสื่อสาร การประกันคุณภาพ การประเมิน ควบคุม ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานและการแก้ปัญหา เป็นเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรมและการพยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้น ” จุดเด่นของระบบนี้พัฒนาขึ้นจากความสำคัญของระบบ เช่น ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการระบบการเรียนการสอน และ ขั้นที่ 2 พัฒนาหลักสูตร มีจุดเด่นของขั้นตอนนี้คือ เป็นขั้นกำหนดแนวทางการดำเนินงานและการแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม มีจุดเด่นที่พัฒนาขึ้นโดยยึดหลักความสำคัญของการจัดระบบในฐานะเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างนวัตกรรม ขั้นที่ 4 จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ขั้นที่ 5 ถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ และขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนการสอน มีจุดเด่นที่พัฒนาขึ้นโดยยึดหลักความสำคัญของการจัดระบบกับการประเมิน ควบคุมติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงาน ซึ่งเมื่อใช้ระบบที่พัฒนามาดีแล้ว ผู้ดำเนินการก็จะใช้ระบบการควบคุมการดำเนินการและการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี

4. ระบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมเป็นไปได้อาจนำไปใช้ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า

1) ระบบการเรียนการสอนเกิดขึ้นจากการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการ และนำมาปรับปรุงขั้นตอนการเรียนการสอนที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นความน่าเชื่อถือในการนำระบบไปใช้ค่อนข้างสูง เพราะข้อมูลได้จากการสอบถามจากผู้บริหาร ครู และนักเรียน

2) ระบบการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้ได้ เพราะเกิดขึ้นจากการศึกษาองค์ประกอบของระบบ ซึ่งประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการระบบการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตร จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย ถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ และด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย ประเมินผลการเรียนการสอน การพัฒนาระบบเกิดจากพื้นฐานขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับระบบการเรียนการสอนจึงเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าระบบนี้มีความเหมาะสมที่นำมาใช้และดำเนินการได้ ในประเด็นนี้สอดคล้องกับหลักการสำคัญของระบบที่นักพัฒนาระบบ ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2553: 16-18) กล่าวว่า “องค์ประกอบของระบบ จะมีประสิทธิภาพควร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ประกอบด้วย (1) ข้อมูล หรือปัจจัยนำเข้า เป็นการตั้งปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์ รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา (2) กระบวนการ เป็นการวางแผนตามวัตถุประสงค์ของระบบและดำเนินการตามแผนที่ตั้งไว้และ (3) ผลลัพธ์ เป็นผลผลิตที่ได้จากการดำเนินการแก้ปัญหาแล้ว”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักสามารถนำไปใช้ได้ เพราะได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2) โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 สามารถนำระบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักไปใช้เป็นต้นแบบของระบบการเรียนการสอนได้ เพราะได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3) การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักประกอบด้วยขั้นตอนของระบบที่สำคัญ คือ (1) องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย พัฒนาหลักสูตร ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเสริม จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน (2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ ได้แก่ ถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ (3) องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ ได้แก่ ประเมินผลการเรียนการสอน ในการนำระบบไปใช้นั้น ต้องมีการนำไปใช้ครบทุกขั้นตอน จะเลือกใช้เฉพาะขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ครั้งนี้ได้ผ่านการประเมินและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับดี ดังนั้น ควรมีการทดลองใช้ระบบการเรียนการสอนดังกล่าว

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กิดานันท์ มลิทอง (2547) เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) สำนักงาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
 กรุงเทพมหานคร
- ชัยนาม ฤทธิ์รักย์ (2547) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้
 ภาษาต่างประเทศ สารที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตภาคเหนือตอนบน
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชัยงค์ พรหมวงศ์ (2553) ระบบและการจัดระบบ ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา หน่วยที่ 1
 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2545) ระบบสื่อการสอน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____ (2548) การจัดสภาพแวดล้อม ในเอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 6
 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- รุจโรจน์ แก้วอุไร (2543) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายใยแมงมุม วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2548) “การจัดระบบและออกแบบระบบทางการศึกษา” ในเอกสารการสอนชุดวิชา
 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน้า 25 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- อานันท์ ปาณิศา (2550) ระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
 ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- Glasser, R. (1968) Teaching Machine and Programmed Learning. New York : Holt, Rinehart and Winston
- Kemp, J. E. (1971) Instructional design : A plan for unit and course development. California: Fearon/learn Siegle.